

5 i påsktiden

Psalmer: 470, Ps118, 408, 50, 465, 31a

Texter: Hos 11:1-9, 1 Joh 4:10-16, Joh 16:5-15

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Predikotext Joh 16:5-15

Låt oss be!

Käre Jesus, du som sänt din Ande till dina apostlar och lett dem in i hela sanningen - hjälp oss att ta till oss ditt ord. Det är sanningens ord. Amen.

Dagens evangelium handlar om den helige Andes uppgift. I Luthers lilla katekes finns en fin sammanfattning av den helige Andes ämbete i förklaringen till den tredje trosartikel. Den helige Andes uppgift är att föra människor till tro på Kristus och överlämna den nåd och förlåtelse som Kristus vunnit, samt att bevara alla som tror och ge dem evigt liv. Den helige Andes verksamhet grundar sig helt på Kristi verk - att han offrat sig för oss för att återlösa oss. Om han inte gått bort, dvs dött, uppstått och uppstigit till himlen, så hade det inte funnits någon tro och frälsning för den helige Ande att ge oss. Hjälparen skulle då inte ha kommit till oss. Därför säger Jesus: *Det är bäst för er att jag går bort. Ty om jag inte går bort, kommer inte Hjälparen till er. Men när jag går bort, skall jag sända honom till er.*

Jesus lär oss något mycket viktigt när han säger ”*jag ska sända Hjälparen till er. Och när han kommer, skall han överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom*”. Den helige Ande är verksam genom apostlarna. Den helige Ande har fört dem in i hela sanningen som Jesus lovat. Det är genom dem Anden överbevisar världen. För att få veta vad Anden lär om synd, rättfärdighet och dom ska vi vända oss till apostlarnas ord och skrifter.

Lärjungarna var bedrövade och oroliga när de tillsammans med Jesus gick ut till Getsemane. Därför förklarade Jesus bara kortfattat vad han menade med att Anden skulle överbevisa världen om synd, och rättfärdighet och dom. När Hjälparen kom skulle han leda dem in i hela sanningen. Om synd förklarar han så här: ”ty de tror inte på mig”. Teologerna kallar det för Andens främmande verk. Det är att Anden genom lagen överbevisar människor om att de är syndare. Insikt om synden är en nödvändig förutsättning för tron. Och världens eländiga tillstånd sammanfattar Jesus kort i dessa ord: ”ty de tror inte på mig.” De kan det inte heller. Det är som vi bekänner i lilla katekesen: *Jag tror att jag inte av eget*

förstånd eller kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komma till honom... Bibeln lär att alla människor är i mörker och vandrar i mörker fast Kristus och evangeliet lyser som det klaraste ljus. Vi kan av oss själva inte komma till Kristus utan istället heter det: *vi gick alla vilse som får*. Denna bortvändhet är något som Anden måste överbevisa världen om genom lagen. Om han inte gör det kallar människor sin bortvändhet för framsteg och sitt mörker för att vara upplyst.

Sedan Anden utfört sitt främmande verk, att genom lagen överbevisa om synd, så kommer Andens egentliga uppgift som är att kalla ångerfulla syndare. Det gör han genom evangelium om Kristus. Därför fortsätter Jesus att förklara nästa korta uttryck så här: Anden ska överbevisa världen om rättfärdighet, *ty jag går till Fadern och ni ser mig inte längre*. För dem som insett att de inte har något att berömma sig av inför Gud uppenbarar Anden evangeliets hemlighet, att vår rättfärdighet inte består i något hos oss utan består i att Kristus gått till Fadern. Det syftar på hela hans fullbordade frälsningsverk, hans offerdöd i vårt ställe, hans uppståndelse på tredje dagen och hans himmelfärd. Paulus skriver i Romarbrevets fjärde kapitel: *han utlämnades för våra synders skull och uppväcktes för vår rättfärdiggörelses skull*. Kristus har uppstått från de döda som bevis på att hans lydnad intill döden helt tillfredsställt Guds krav på rättfärdighet och att Gud förklarat hela världen rättfärdig för hans skull. Det saliga bytet, att han tog vår synd och gav oss sin rättfärdighet, är det enda budskap som kan ge glädje till syndare som insett att de saknar all egen rättfärdighet inför Gud.

Evangeliet kräver inget av oss utan erbjuder oss allt som en fri gåva. Evangeliet försäkrar oss om att vi har en rättfärdighet som gäller inför Gud, men den är inte en kvalitet i oss utan består i Kristi fullkomliga lydnad som han bevisat Fadern in i döden på korset. Gud räknar Kristi rättfärdighet som vår, utan krav på motprestation. Vi får komma till honom som syndare. Paulus skriver i Romarbrevets femte kapitel: *Men den som utan att bygga på gärningar tror på honom som förklarar den ogudaktige rättfärdig, honom räknas hans tro till rättfärdighet*. Detta är Andens undervisning om rättfärdighet.

Jesus fortsätter sin korta förklaring av Andes uppgift så här: När Anden kommer ska han överbevisa världen om dom, *ty denna världens furste är dömd*. Den dom världen känner är det dåliga samvetets dom – det onda samvetet som ger människor dödsångest och som är drivkraften till att människor offerar och gör goda gärningar för att försöka rättfärdiga sig med Gud. Men om alla människor kände till den dom Anden överbevisar världen om så skulle de inte behöva vara rädda för döden eller att ställas inför Guds domstol. Anden överbevisar världen

om att det första löftet i 1 Mos 3:e kapitel nu gått i uppfyllelse. Det första löftet om Frälsaren var en direkt dom över djävulen. Gud sa till honom:

*Jag skall sätta fiendskap
mellan dig och kvinnan
och mellan din avkomma
och hennes avkomma.*

*Han skall krossa ditt huvud
och du skall hugga honom i hälen.*

Kvinnans avkomma är Jesus Kristus. Han skulle ensam utföra räddningen. Ormen är djävulen som genom synden har hela världen i sitt våld. Ormens huvud är hans välde, syndens och dödens makt. Men nu lovar Jesus att sända den helige Ande till apostlarna för att genom deras ord överbevisa världen om att det första löftet gått i uppfyllelse och denna världens furste blivit dömd. Jesus har krossat hans välde. Jesus kom för att göra djävulens gärningar om intet och befria oss från syndens och dödens makt. Därför behöver vi inte vara rädda för döden eller själva försöka befria oss från skuld. Jesus blod har renat oss från alla våra synder och han har genom sin uppståndelse krossat dödens makt. Djävulen är utkastad och dömd och han kan inte längre göra anspråk på oss, anklaga oss eller härska över oss. Synden som grundade hans makt är borttagen. Genom apostlarnas ord är Anden verksam och överbevisar världen om synd, rättfärdighet och dom, och på det sättet tar han människor ut ur djävulens rike och samlar en kyrka av troende som han bevarar till evigt liv.

I fortsättningen av vårt evangelium hör vi Jesus säga: *Jag har ännu mycket att säga er, men ni kan inte bära det nu. Men när han kommer, sanningens Ande, då skall han föra er in i hela sanningen. Ty han skall inte tala av sig själv, utan allt det han hör skall han tala, och han skall förkunna för er vad som kommer att ske.* Lärjungarna fick ett speciellt löfte att bli förda in i hela sanningen.

Resultatet av detta verk av den helige Ande har vi i apostlarnas skrifter. Nya testamentet är summan av Andens uppenbarelse och i Uppenbarelseboken har han förkunnat vad som kommer att ske. Om vi vill lära känna hela sanningen så ska vi hålla oss till apostlarnas skrifter och inte vika bort från dem.

Och så hör vi Jesus till slut säga: *Han skall förhärliga mig, ty av det som är mitt skall han ta och förkunna för er. Allt vad Fadern har är mitt. Därför sade jag att han skall ta av det som är mitt och förkunna för er.* Andens uppgift är att förhärliga Kristus. Han har gjort det genom att föra apostlarna in i hela sanningen. Han har också gett dem gåvorna som krävs för att föra ut evangeliet i hela världen. Evangeliet om Kristus blev förkunnat på begripliga, verkliga språk på Pingstdagen så att alla kunde höra om Guds väldiga gärningar på sitt eget språk. Så har Anden fortsatt verka och gör det än idag, som det heter: *Alltså kommer tron av predikan och predikan i kraft av Kristi ord.* Genom Kristi ord

kallar, församlar, upplyser och helgar den helige Ande hela kyrkan på jorden. Så blir Kristus förhärligad. Amen.

Låt oss be!

Käre Jesus, vi tackar dig för ditt stora frälsningsverk som krossat djävulens makt och befriat oss synd och död. Vi tackar dig för att du från din tron sänder din helige Ande till oss för att dra oss till dig. Amen.